

HØJBY

nytt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2017 nr. 2

Bystævnet - stævnestenenes inskriptioner

Af Søren Rasmussen, Højby Lokalhistoriske Arkiv

Da vi som tilflyttere på "Højby Nordmark" for godt og vel 40 år siden efter udpakning af diverse flyttekasser - (de sidste flyttekasser virker som om, de er belagt med indre klister, har andre end jeg måske bemærket) - begyndte at begive os rundt for at besigtige lokalområdet, var det første, som faldt i øjne-

ne, pladsen over for den daværende Højby Kro. Vi entrede området med ærefrygt og fandt en række stensætninger med indhuggede navne over kendte, overvejende danske, kulturpersonligheder, og kunne konstatere, at vi var flyttet ud til et ikke helt kulturløst samfund. Vi bemærkede også en krans

af tilhuggede stenklodser med årstal og enkelte forbogstaver, men helt ærligt var det stenene med Grundtvig,

Brorson, Klaus Berntsen og H.C.Andersen, som blev samtaleemnet. Havde alle disse personer på et tidspunkt haft tilknytning til Højby? Efter mere end 40 års bopæl i Højby er vi kommet til den erkendelse, at det i høj grad var kransen af de tilhuggede stenblokke som var og er Højbys historie.

Hver sten repræsenterer hver af de 17 gårde, som på dette tidspunkt (1848) var beliggende i Højby, og forbogstaverne dækker over ejerne af disse gårde. Det var således datidens lokale "Christiansborg", som havde sæde på disse sten. 1876 blev stenene flyttet fra deres oprindelige plads, hvor Højby Station nu er placeret, til hjørnet af Banehøjvej og Højbyvej pga. etableringen af Odense/Svendborg jernbanen, og samtidig udvidet med yderligere 2 sten - én for Højby Skole og én for Højby Fri-

skole. Samtidig blev indhugget årstal og forbogstaver på dette års ejere på de oprindelige sten.

Stenene er i 1970 flyttet til deres nuværende placering, og jeg vil opfordre til at slå et slag rundt i den velholdte plads, når I alligevel går en tur i området.

Stenene i Anlægget symboliserer hver en person som havde "noget at skulle have sagt" i Højby ved opstillingen i 1848.

LKS 1848 repræsenterer Lars Knudsen "Nørrelund", Nørrelunden 5

HMS 1848 repræsenterer Hans Mortensen "Østergård", Højbyvej 45

HM 1876 repræsenterer Hans Møller, "Skolen" Højbyvej 66

CPS 1848 repræsenterer Christian Pedersen, "Torsagergård", Højbyvej 41

Fortsættes næste side

HVAD SKER DER I HØJBY - LÆS DET I HØJBY NYT!

LHS 1848 repræsenterer Lars Hansen, "Brobæk", Højbyvej 35
VPS 1848 repræsenterer Vilhelm Pedersen, "Højby Kro", Højbyvej 50

HHS 1848 repræsenterer Hans Hansen, "Bakkegården", Svendborgvej 319

HMS 1848 repræsenterer Hans Madsen, "Lindegård", Højbyvej 17

KBS 1876 repræsenterer Klaus Berntsen, "Højby Friskole", Nr.Lyndelse Vej 21

CHS 1848 repræsenterer Claus Hansen, "Aulkær", Højbyvej 15

NMS 1848 repræsenterer Niels Andersen, "Højbygård", Højbyvej 9

RLS 1848 repræsenterer Rasmus Larsen, "Lundsgård", Højbyvej 5A

PHS 1848 repræsenterer Peder Hansen, "Trundholm", Højbyvej 3

HLS 1848 repræsenterer Hans Larsen, "Granly", Nr. Lyndelse Vej 2

PLS 1848 repræsenterer Peder Larsen, "Vestergård", Højbyvej 4

MHS 1848 repræsenterer Mads Hansen, "Fuglekilde", Nr. Lyndelse Vej 1

HMS 1848 repræsenterer Hans Madsen, "Bøgeskovgård", Nr. Lyndelse Vej 17

JHS 1848 repræsenterer Jens Hansen, "Kærsagergård", Nr. Lyndelse Vej 21B

Det er bemærkelsesværdigt, at alle navneforkortelser er efterfulgt med et "S" for søn. Sagen er den, at ved navneforordningen 1828 anbefales det, at gå bort fra faderens fornavn som "familienavn" (Peder's søn/datter) og vedtog sen-endelsen. I en overgangsperiode brugte man tilsyneladende dobbelt takst. Især pigerne havde svært ved at acceptere en datter skulle hedde "Peder-sen(søn)".